

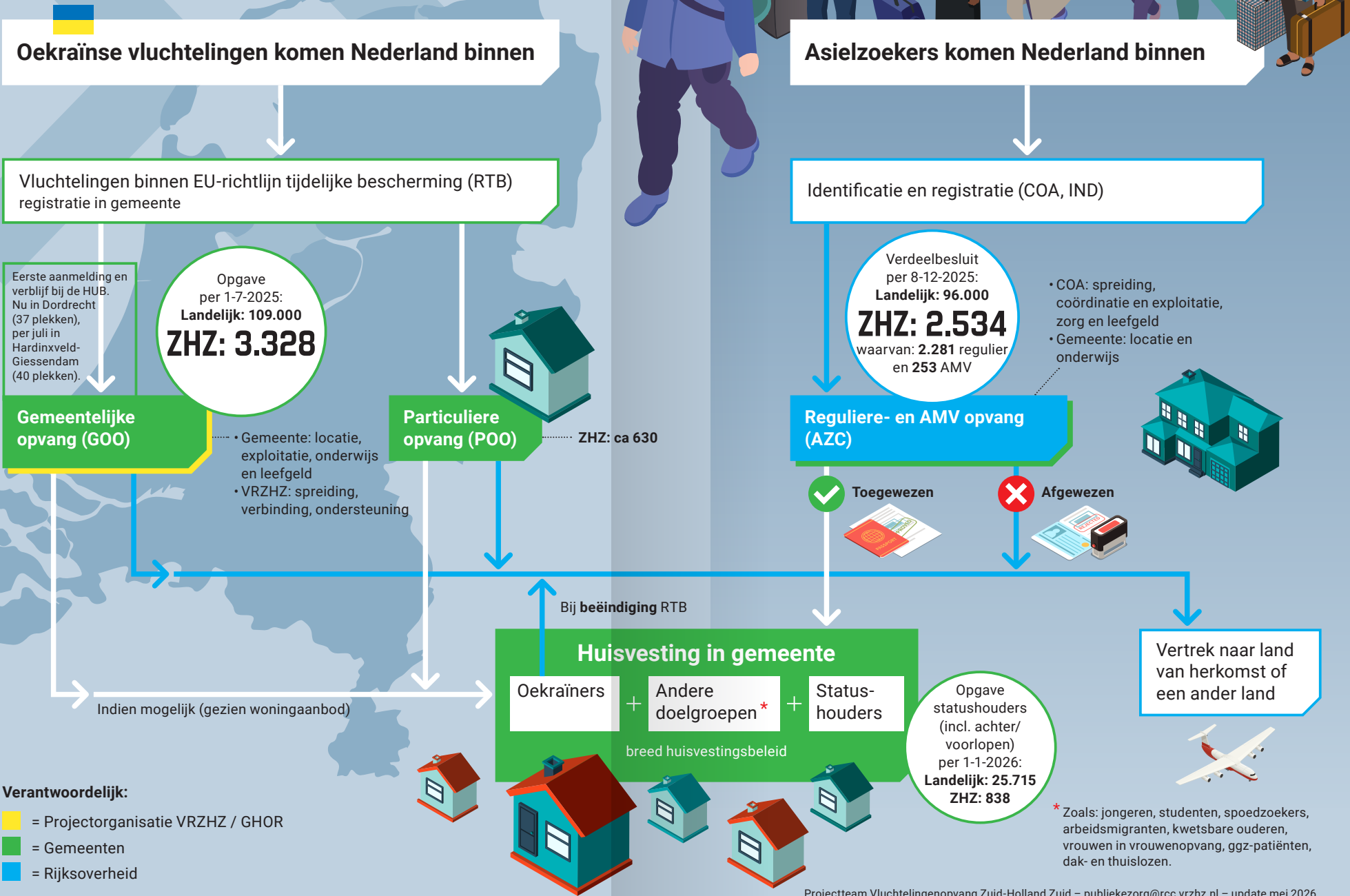
Informatiedocument

Vluchtelingenopvang Zuid-Holland Zuid

mei 2026

Opvang en huisvesting vluchtelingen

Informatiedocument

Vluchtelingenopvang Zuid-Holland Zuid

mei 2026

Dit document beschrijft de opvang van asielzoekers en Oekraïense vluchtelingen in de regio Zuid-Holland Zuid (ZHZ).

* Zoals: jongeren, studenten, spoedzoekers, arbeidsmigranten, kwetsbare ouderen, vrouwen in vrouwenopvang, ggz-patiënten, dak- en thuislozen.

Opvang van asielzoekers

Spreidingswet en opvangopgave

Spreidingswet

De Spreidingswet verdeelt de opvang van asielzoekers over provincies en gemeenten op basis van het aantal inwoners en sociaaleconomische scores (verdeelbesluit). Zo wordt de verantwoordelijkheid voor de asielopvang evenredig gedeeld.

Cyclus (tweejaarlijks)

* De interventieladder Spreidingswet

Het interbestuurlijk toezicht op de Spreidingswet ligt bij de minister van A&M. Dit gebeurt op basis van de interventieladder. Deze bestaat uit zes fases:

1. Signaleren
2. Informatie opvragen en valideren
3. Actief toezicht: afspraken over acties, termijnen en vervolg
4. Vooraankondiging juridische stappen
5. Definitieve termijn om alsnog zelf te voorzien
6. Het Rijk grijpt in en neemt de uitvoering over (indeplaatsstelling)

Spreidingswet en opvangopgave *opvangplekken*

Het Rijk berekent elke twee jaar hoeveel opvangplekken er nodig zijn. De opvangopgave in februari 2024:

- Landelijk
 - **96.000**
- Zuid-Holland
 - **19.776**
- Regio Zuid-Holland Zuid
 - **2.534**
- waarvan:
 - Regulier **2.281**
 - AMV **253**

Goed om te weten: het landelijke aantal asielopvangplekken voor 2026 is op 88.000 geïndiceerd. Het verdeelbesluit volgt nog. De nieuwe opvangplekken moeten 1 juli 2027 beschikbaar zijn.

Monitoringsrapportage Asielopgave Zuid-Holland

Eerste cyclus o.b.v. **verdeelbesluit** 8-12-2024 – Peildatum: 1 mei 2026

Gemeente	opgave	realisatie	% van opgave	resterende opgave
Alblasserdam *	0	0	100%	0
Dordrecht **	580	580	100%	0
Gorinchem	179	150	84%	29
Hardinxveld-Giessendam	110	0	0%	110
Hendrik-Ido-Ambacht	200	200	100%	0
Hoeksche Waard	500	500	100%	0
Molenlanden	251	58	23%	193
Papendrecht	164	80	49%	84
Sliedrecht ***	250	47	19%	203
Zwijndrecht	300	300	100%	0
Totaal	2.534	1.915	76%	619

* Er bestaat een uitruilafpraak tussen Alblasserdam en Sliedrecht tussen AZC-plekken en statushouders.

** Locatie voor 580 asielzoekers is in april 2026 geopend.

*** Op dit moment is Sliedrecht bezig met de realisatie van 250 plekken.

Op dit moment bevinden er zich 2 AMV-locaties in Zuid-Holland Zuid met in totaal 140 plekken. 80 in de gemeente Papendrecht en 60 in de gemeente Zwijndrecht.

Opgave spreidingswet gemeenten

Tweede cyclus o.b.v. **capaciteitsraming** 2026 Asielopgave Zuid-Holland

Gemeente	opgave totaal	opgave regulier	opgave AMV
Alblasserdam	99	93	6
Dordrecht	561	525	36
Gorinchem	182	170	12
Hardinxveld-Giessendam	101	95	6
Hendrik-Ido-Ambacht	189	177	12
Hoeksche Waard	499	467	32
Molenlanden	254	238	16
Papendrecht	165	154	11
Sliedrecht	127	119	8
Zwijndrecht	204	191	13
Totaal	2.381	2.229	152

Inmiddels is de 2e tranche van de spreidingswet gestart en is de hierbij behorende capaciteitsraming in februari 2026 bekend gemaakt. Landelijk is het aantal benodigde plekken vastgesteld op 88.000. De opgave voor de 10 gemeenten in Zuid-Holland Zuid is weergegeven in bovenstaande tabel. Uiterlijk 1 december 2026 moet de provincie op grond van de regioplannen aangeven hoe de gemeenten hier invulling aan geven. Uiterlijk 31 december 2026 neemt de minister een verdeelbesluit. De plekken moeten 1 juli 2027 zijn gerealiseerd en minimaal beschikbaar blijven tot eind 2028. Tot aan het nieuwe verdeelbesluit geldt het verdeelbesluit uit de 1e tranche van de spreidingswet.

Rollen en verantwoordelijkheden

Taakverdeling

- Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA): organiseert en financiert opvang, begeleiding en leefomstandigheden.
- Gemeenten: leveren locaties en zorgen voor lokale inpassing.
- Het Rijk: stelt landelijke kaders vast en verdeelt de opvangopgave.

Financiering

De financiering van de opvang ligt grotendeels bij het COA. Het Rijk wil dat gemeenten geen financiële nadelen ondervinden.

Meer over het COA

Het COA is de Nederlandse organisatie die verantwoordelijk is voor de opvang en begeleiding van asielzoekers tijdens hun asielprocedure. De organisatie zorgt voor onderdak, voorziet in basisbehoeften en ondersteunt asielzoekers bij het voorbereiden op hun toekomst, in Nederland of daarbuiten.

Soorten opvang

In de praktijk zijn er drie vormen van opvang – met verschil in kwaliteit, duur en noodzaak:

- Reguliere opvang (azc): permanent en biedt de basisvoorzieningen.
- Noodopvang: tijdelijk en sober, met minder privacy en faciliteiten.
- Crisisnoodopvang: voor noodsituaties, kortdurend en met minimale inrichting.

Statushouders

Aanvullend op de opvangopgave hebben gemeenten een wettelijke taak in het huisvesten van statushouders. Deze stromen vanuit de asielopvang door naar reguliere huisvesting. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het bieden van passende woonruimte.

Taakstelling

Het Rijk stelt ieder half jaar vast hoeveel statushouders gemeenten moeten huisvesten, verdeeld op basis van inwonertal. In Zuid-Holland Zuid gaat het om 838 plekken in 2026.

Invulling en toezicht

Gemeenten kiezen zelf de vorm van huisvesting (zoals sociale huur, tijdelijk of gedeeld). Ze kunnen statushouders voorrang geven via de huisvestingsverordening. De provincie houdt toezicht en kan ingrijpen via de interventieladder.

Interventieladder

Trede 0	Taakstelling volledig behaald
Trede 1	Signaleren, geen actie
Trede 2A	Ambtelijk gesprek over inzet gemeente opgave
Trede 2B	Ambtelijk verzoek plan van aanpak inzet
Trede 3	Afspraken maken met wethouder
Trede 4	Vooraankondiging indeplaatsstelling
Trede 5	Besluit indeplaatsstelling
Trede 6	Indeplaatsstelling

Opvang van vluchtelingen uit Oekraïne

Huidige situatie

Na het uitbreken van de oorlog in Oekraïne in 2022 was er acuut behoefte aan opvang voor Oekraïense vluchtelingen. Daarom is er een aparte opvangstructuur opgezet en werd landelijk de crisisstructuur geactiveerd. Gemeenten en veiligheidsregio's moesten snel 2.000 opvangplekken per regio realiseren (landelijk 50.000).

Op dit moment is de totale gemeentelijke opgave 109.000 binnen de Gemeentelijke Opvang Oekraïne (GOO). Hiervan zijn er ongeveer 98.000 gerealiseerd. Naast deze opgave verblijven er nog ongeveer 34.000 vluchtelingen in particuliere opvang (POO).

Goed om te weten: er komen nog elke week zo'n 200 tot 300 Oekraïense vluchtelingen naar Nederland.

Hoe werkt de verdeling?

Voor Oekraïense vluchtelingen geldt geen vaste verdeling per gemeente, maar per regio. Voor Zuid-Holland Zuid gaat het om 3.328 opvangplekken.

Rollen en verantwoordelijkheden

Op basis van de Europese Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) hebben Oekraïense vluchtelingen recht op opvang, medische zorg, onderwijs voor kinderen en toegang tot de arbeidsmarkt zonder werkvergunning. Daarnaast krijgen niet-werkenden leefgeld en betalen wel-werkenden een landelijke eigen bijdrage. Gemeenten moeten hieraan voldoen.

Taakverdeling

Sinds 1 januari 2024 geldt de Tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïne (TwooO) (hiervoor gold het staatsnoodrecht). De colleges van burgemeesters en wethouders zijn verantwoordelijk voor de uitvoering. De rollen en taken zijn vastgelegd in het Landelijke bestuurlijk afsprakenkader, waarbij per regio een regionaal samenwerkingsverband is georganiseerd voor de operationele coördinatie van de opvang.

Financiering

Gemeenten krijgen via de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne (BooO) een vaste vergoeding van het Rijk per bed per nacht. Vallen de kosten hoger uit? Dan worden deze alsnog vergoed.

Goed om te weten: vanaf juli 2026 wordt naar verwachting de doelgroepflexibele regeling ingevoerd. Gemeenten kunnen dan voor langere tijd (maximaal vijf jaar) een opvangvergoeding aanvragen binnen een goedgekeurde begroting (voor sommige kosten geldt een vaste vergoeding). Dit biedt meer financiële zekerheid.

Einde RTB in zicht

Nationale Terugval Optie

De huidige RTB loopt naar verwachting af op 4 maart 2027. Er wordt Europees gesproken over een verlenging van een jaar, maar dit is nog niet zeker. In de tussentijd wil het Rijk voorkomen dat de Oekraïners die nu in Nederland zijn, in de reguliere asielprocedure terechtkomen. Daarom wordt er gewerkt aan een transitieperiode: de Nationale Terugval Optie (NTO) - met een tijdelijke verblijfsvergunning (het transitiedocument) en een focus op vrijwillige terugkeer naar eigen land.

Goed om te weten: in juni 2026 wordt waarschijnlijk meer bekend over deze plannen van het Rijk.

In de transitieperiode wordt de rechtspositie van Oekraïners genormaliseerd. Dit houdt onder andere in dat ze:

- een zorgverzekering moeten afsluiten.
- dezelfde collegegelden moeten betalen als Nederlandse studenten.
- binnen de Participatiewet vallen.

Nieuwe taken voor gemeenten

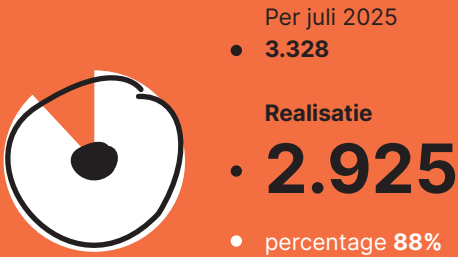
Voor gemeenten komen er de komende periode flinke uitdagingen aan. Ze moeten actief op zoek naar (semi)permanente woonvormen en Oekraïners instromen naar de Participatiewet.

Realisatie Oekraïne-opvang

Regio Zuid-Holland Zuid – Peildatum: mei 2026

Gemeente	Realisatie
Alblasserdam	147
Dordrecht	1021
Gorinchem	291
Hardinxveld-Giessendam	126
Hendrik-Ido-Ambacht	256
Hoeksche Waard	406
Molenlanden	239
Papendrecht	55
Sliedrecht	187
Zwijndrecht	197
Totaal	2.925

Regionale inspanningsverplichting Zuid-Holland Zuid

Regietafels

De totale opvangopgave (asielzoekers, Oekraïners en statushouders) vraagt om samenwerking en afstemming. Die vindt plaats aan de regietafels op landelijk, provinciaal en regionaal niveau.

Regionale Regietafel Zuid-Holland Zuid (RRT)

De RRT is het overlegorgaan voor de opvangopgave in de regio. Gemeenten nemen deel met een collegelid, de provincie Zuid-Holland, het COA en het Rijk. Zij zijn niet besluitvormend; die verantwoordelijkheid ligt bij de afzonderlijke colleges en – waar nodig – bij de gemeenteraad.

Door samenwerking binnen de RRT kunnen partijen samen optrekken, van elkaar leren én opgaven met elkaar uitruilen.

De vijf RRT's in Zuid-Holland:

- Midden-Holland
- Holland Rijnland
- Haaglanden
- Rotterdam Rijnmond
- Zuid-Holland Zuid

Ambtelijk samenwerkingsverband

Binnen de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid ondersteunt een klein ambtelijk samenwerkingsverband (2 fte) de regionale samenwerking. De belangrijkste taken zijn:

- Verdeling van Oekraïense vluchtelingen in de regio.
- Voorbereiding en ondersteuning van overleggen.
- Beheer van het regionaal opvangplan.
- Het bevorderen van samenwerkingen op verschillende gebieden.

Goed om te weten: taken rondom huisvesting van statushouders lopen niet via het samenwerkingsverband, maar rechtstreeks via de provincie naar de gemeenten.

Provinciale Regietafel (PRT)

De PRT staat onder leiding van de Commissaris van de Koning. De voorzitters van de vijf RRT's sluiten aan, net als een vertegenwoordiger van het COA en de Nationale Opvang Organisatie (NOO en ministerie J&V).

Landelijke Regietafel (LRT)

De LRT wordt geleid door de minister van A&M (dit valt onder het ministerie van J&V). Andere deelnemers zijn ministers en/of staatssecretarissen van VRO, SZW, BZK, J&V, VWS en OCW, plus vertegenwoordigers van de VNG, Provincies en Aedes (de vereniging van woningcorporaties).

www.coa.nl/nl

www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/asielbeleid/huisvesting-asielzoekers-met-verblijfsvergunning

www.frankyandcoen.nl

www.vluchtelingenwerk.nl

Informatie

begrippen
en
afkortingen

vluchtelingenopvang

- **A&M** (Minister) van Asiel en Migratie
- **AMV** Alleenstaande Minderjarige Vreemdeling
- **AZC** Asielzoekerscentrum
- **B000** Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne
- **BZK** (Ministerie van) Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- **COA** Centraal Orgaan opvang asielzoekers
- **GOO** Gemeentelijke Opvang Oekraïners
- **IBT** Interbestuurlijk toezicht
- **IND** Immigratie- en Naturalisatiedienst
- **JenV** (Ministerie van) Justitie en Veiligheid
- **KCIO** Knooppunt Coördinatie Informatie Oekraïne
- **LCVS** Landelijk Centrum Vluchtelingen Spreiding (Oekraïne)
- **LRT** Landelijke Regietafel
- **NOO** Nationale Opvang Organisatie (Voor vluchtelingen uit Oekraïne)
- **NTO** Nationale Terugvaloptie (Voor vluchtelingen uit Oekraïne)
- **OCW** (Ministerie van) Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
- **POO** Particuliere Opvang Oekraïners
- **PRT** Provinciale Regietafel
- **ROOO** Regeling opvang ontheemden Oekraïne
- **RRT** Regionale Regietafel
- **SZW** (Ministerie van) Sociale Zaken en Werkgelegenheid
- **VNG** Vereniging van Nederlandse Gemeenten
- **VRO** (Minister van) Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
- **VRZHZ** Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
- **VWS** (Ministerie van) Volksgezondheid, Welzijn en Sport

